БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 84 (4075). | Сешанба 29 апрель 1969 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг чорвадорлари форишликлар чақириғига қўшилган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Улар чорва маҳсулотларини кўпайтириш ва давлат планини муддатидан олдин бажариш учун барча резервларни ишга солмоқдалар. Бу ишда сут соғувчилар айниқса фаол қатнашаётирлар .Уларнинг ҳалол меҳнатлари сабабли, кейинги ойларда сут соғиш аввалги ойлардагига қараганда бир ярим баравар ортди. Чеҳраларида табассум барқ уриб турган суратдаги бу қизлар колхознинг илғор сут соғувчиларидан (чапдан ўнгга) М. Маҳкамова, Ҳ. Мирсидиқова, А. Эшмуродовалар. Улар кунига ҳар бир сигирдан кўплаб сут соғиб олиб, сут булоғини кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Н. Тўраев фотоси.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИНИНГ XXIII МАХСУС СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

1969 йил 23—26 апрель кунлари Москва шаҳрида Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашининг XXIII махсус сессияси бўлиб ўтди.

Сессия ишида Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг қуйидагича составдаги делегациялари қатнашди:

Болгария Халқ Республикасидан — Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Т. Живков (делегация бошлиғи), БКП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, БКП Марказий Комитети секретари ўртоқ С. Тодоров, БКП Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, БХР Министрлар Советн раисининг ўринбосари, БХР Планлаштириш Давлат Комитетининг раиси ўртоқ Т. Цолов, БКП Марказий Комитети аъзоси, БКП Марказий Комитети план экономика бўлимининг мудири ўртоқ С. Дилбоков, БКП Марказий Комитети аъзоси, БХРнинг СССРдаги элчиси ўртоқ С. Гюров;

Венгрия Халқ Республикасидан — Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Я. Кадар (делегация бошлиғи), ВСИП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Венгрия Революцион ишчи-деҳқон ҳукумати раиси ўртоқ Е. Фок, ВСИП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Венгрия Революцион ишчи-деҳқон ҳукумати раисининг ўринбосари ўртоқ А. Апро, ВСИП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, ВСИП Марказий Комитети секретари ўртоқ Р. Ньерш, ВСИП Марказий Комитети аъзоси, ВХРнинг СССРдаги элчиси ўртоқ И. Сипка;

Германия Демократик Республикасидан — Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ГДР Давлат Кенгашининг раиси ўртоқ В. Ульбрихт (делегация бошлиғи), ГБСП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ В. Штоф, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Э. Хонеккер, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Г. Миттаг, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, ГБСП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Г. Аксен, ГБСП Марказий Комитети аъзолигига кандидат, ГДР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ Г. Вайс, ГБСП Марказий Комитети аъзоси, ГДР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, ГДР Госплани раиси ўртоқ Г. Шюрер, ГБСП Марказий Комитети аъзоси, ГДР Молия министри ўртоқ З. Бём, ваколатли министр, ГДРнинг СССРдаги элчихонаси маслаҳатчиси ўртоқ Р. Люцкендорф;

Монголия Халқ Республикасидан — Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Ю. Цеденбал (делегация бошлиғи), МХРП Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, МХРП Марказий Комитети секретари ўртоқ Д. Моломжамц, МХРП Марказий Комитети аъзоси, МХР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ Д. Гомбожав, МХРП Маркзий Комитети аъзоси, МХР Госплани раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Д. Содном, МХР Молия министри ўртоқ Ц. Молом, МХРП Марказий Комитети аъзоси, МХРнинг СССРдаги элчиси ўртоқ Н. Лувсанчултэм;

Польша Халқ Республикасидан — Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ В. Гомулка (делегация бошлиғи), ПБИП Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Ю. Циранкевич, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, ПБИП Марказий Комитети секретари ўртоқ Б. Яшчук, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, ПХР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ П. Ярошевич, ПБИП Марказий Комитети аъзоси, ПХР Министрлар Совети ҳузуридаги планлаштириш комиссиясининг раиси ўртоқ Ю. Кулеша, ПБИП Марказий Комитети аъзоси, ПХРнинг СССРдаги элчиси ўртоқ Я. Птасиньский;

Румыния Социалистик Республикасидан — Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Румыния Социалистик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Н. Чаушеску (делегация бошлиғи), РКП Марказий Комитети Ижрокоми ва доимий президиумининг аъзоси, Румыния Социалистик Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ И. Маурер, РКП Марказий Комитети Ижрокоми аъзоси ва Марказий Комитет секретари, Румыния Социалистик Республикаси Давлат Кенгаши раисининг ўринбосари ўртоқ М. Мэнеску, РКП Марказий Комитети Ижрокомининг аъзоси, Румыния Социалистик Республикаси Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ Г. Рэдулеску, РКП Марказий Комитети Ижрокомининг аъзоси, Румыния Социалистик Республикаси Давлат план Комитетининг раиси ўртоқ М. Бергиану, РКП Марказий Комитетининг аъзоси, Румыния Социалистик Республикасининг СССРдаги элчиси ўртоқ Т. Маринеску;

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидан — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев (делегация бошлиғи), КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ К. Ф. Катушев, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси ўртоқ Н. К. Байбаков, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ В. А. Кириллин, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ М. А. Лесечко, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири ўртоқ К. В. Русаков;

Чехословакия Социалистик Республикасидан — Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Г. Гусак (делегация бошлиғи), ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Раиси ўртоқ О. Черник, ЧКП Марказий Комитети секретари ўртоқ А. Индра, ЧССР ҳукумати раисининг ўринбосари ўртоқ Ф. Гамоуз, ЧССР Планлаштириш министри ўртоқ Ф. Власак, ЧССРнинг СССРдаги элчиси ўртоқ В. Коуцкий.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашининг секретари ўртоқ Н. В. Фаддеев ҳам сессия ишида қатнашди.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашининг махсус сессияси ўзаро иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш проблемаларини қараб чиқди ва кенгашда қатнашувчи мамлакатлар социализм ва коммунизм қуриш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш мақсадларини кўзлаб ўзларининг куч-ғайратларини яна ҳам бирлаштиришга якдиллик билан интилаётганликларини таъкидлади.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг меҳнаткашлари коммунистик ва ишчи партиялар раҳбарлигида туб социал-иқтисодий ва сиёсий ўзгаришларни амалга оширдилар, ишлаб чиқаришнинг муттасил юксалишини, фан, маданиятнинг равнақ топишини, халқларнинг турмуш даражасини анча оширишни таъминладилар. Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларда халқ хўжалигининг ҳозирги замон моддий техника базасида ривожланаётган социалистик системаси мустаҳкам қарор топди.

Социалистик индустрлаш изчиллик билан амалга оширилганлиги, хўжаликни ривожлантириш капиталистик система суръатларидан устун даражада юқори суръатлар билан бораётганлиги, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам мустаҳкамланиб бораётганлиги туфайли умуман Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўзларининг индустриал потенциалини ғоят кўп даражада оширдилар, бу эса ҳар бир мамлакатнинг ва бутун социалистик ҳамдўстликнинг қудратини кучайтиради, социалистик мамлакатларнинг жаҳон экономикасидаги позицияларини мустаҳкамлайди.

Янги тузумнинг афзалликлари, Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар халқ хўжалигини планли ривожлантиришнинг ҳамда улар ўзаро ҳамкорлик қилаётганлигининг афзалликлари қардош давлатларга ўз иқтисодий тараққиётининг даражасидаги тафовутни камайтириш имконини берди.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг экономикаси ҳар бир мамлакат халқининг ўз миллий хўжалигини ривожлантириш соҳасида сарфлаётган ва ҳар томонлама ҳамкорликни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш соҳасидаги умумий куч-ғайратлар билан қўшиб олиб борилаётган ғайрат-ҳаракат негизида тез ривожланиб бормоқда. Уларнинг ўзаро иқтисодий ва илмий-техникавий алоқалари янги типдаги давлат муносабатлари — социалистик интернационализм, тўла тенг ҳуқуқлилик, суверенитет ва миллий манфаатларни ҳурматлаш, ўзаро манфаатдорлик ва ўртоқларча ўзаро ёрдам принциплари негизига қурилмоқда. Ана шу марксча-ленинча принципларнинг ҳаётий кучини тарихий тажриба батамом тасдиқлади.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг коллектив ижодий фаолияти, уларнинг ўртоқларча ҳамкорлигига доир масалалар биргаликда қараб чиқилиб, муҳокама қилинганлиги натижасида халқаро социалистик меҳнат тақсимотининг асосий принциплари ишлаб чиқилди ва амалда рўёбга чиқарилмоқда, ҳамкорлик формалари ва методлари доимо такомиллаштирилмоқда. Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўртасидаги барқарор ва ўзаро манфаатли иқтисодий алоқаларни шакллантиришнинг асосий воситаси тариқасида халқ хўжалиги планларини координациялаб туриш қарор топди. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялаш чуқурлаштирилмоқда, фан ва техника соҳасидаги ҳамкорлик кенгайтирилмоқда. Кейинги йилларда социалистик мамлакатларнинг идоралари ва хўжалик ташкилотлари ўртасидаги бевосита алоқалар планли асосда таркиб топмоқда, шунингдек ҳамкорликнинг турли соҳаларида тажриба ва ахборот айрибошлаш амалга оширилмоқда. Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ўзаро савдоси тўхтовсиз ривожланмоқда, бу савдо қардош мамлакатларнинг энг муҳим товарларни сотиб олишга бўлган эҳтиёжларининг катта қисмини қондирмоқда ва уларнинг экспорт қиладиган маҳсулоти узлуксиз сотилишини таъминламоқда.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгаши XXIII махсус сессиясининг қатнашчилари ўзларининг иқтисодий ҳамкорлиги ҳар томонлама ривожлантирилиши жуда катта сиёсий аҳамиятта эга эканлигини таъкидлаб ўтдилар. Туб синфий манфаатларнинг ва мақсадларнинг муштараклиги билан жипслашган ва ягона марксизм-ленинизм идеологиясига амал қилувчи социалистик давлатларнинг ҳамдўстлиги мустаҳкам ва барқарор халқаро социалистик меҳнат тақсимоти системасига таянмоғи лозим, бу эса Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар миллий экономикаларининг яқиндан баҳамжиҳат бўлишини таъминлайди.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришган ва социалистик хўжаликни юритишнинг тағин ҳам мукаммал методларига ўтишни амалга ошираётган ҳозирги босқичда, улар фан-техника революцияси муваффақиятларидан тағин ҳам тўлиқ фойдаланиш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини мумкин қадар ошириш ва шу асосда ўз халқларининг фаровонлигини юксалтириш вазифаларини ҳал этаётган ҳозирги босқичда, ана шундай бир шароитда иқтисодий ҳамкорликнинг мавжуд форма ва методларини такомиллаштириш ҳамда янги, тағин ҳам самарадор форма ва методларни қидириб топиш зарурати туғилади. Шуниси муҳимки, бу ҳамкорлик тағин ҳам кўпроқ таъсирчан бўлиб қолсин, ҳар бир мамлакат олдида ва умуман Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ҳамдўстлиги олдида, айниқса меҳнат унумдорлигини ошириш, улардаги иқтисодий тараққиёт даражасини бир-бирига яқинлаштириш ва аста-секин бараварлаштириб олиш, социализм ва коммунизмни ғолибона қуриш, суверен ва тенг ҳуқуқли давлатлар бўлган социалистик мамлакатларнинг бирлигини мустаҳкамлаш соҳасидаги вазифаларни ҳал этишга яхшироқ кўмаклашсин. Бу эса жаҳон социализм системасини мустаҳкамлашга, капитализм билан иқтисодий мусобақада ғалаба қозонишга, империализмга қарши курашда янги муваффақиятларга эришишга ёрдам беради.

Сессия Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг иқтисодий ва илмий техникавий ҳамкорлигини янада ривожлантиришнинг асосий йўлларини ва ана шу йўлларни амалга оширишга тааллуқли ҳамда узоқ давом этадиган истиқбол даврига мўлжалланган конкрет тадбирларни ишлаб чиқишга киришишга қарор қилди. Шу тадбирларни ривожлантиришда, аввало, бутун диққат-эътиборни ўзаро қизиқишга молик бўлган илмий тадқиқот, лойиҳа-конструкторлик ишлари, ишлаб чиқариш, реализация қилиш ва капитал маблағ сарфлаш соҳасини ҳам қўшиб, халқ хўжалик планларини координациялаш, форма ва методларини такомиллаштириш ва чуқурлаштиришга, илмий-техникавий ва иқтисодий прогнозлар тузишга қаратиш назарда тутилади. Мўлжалланаётган тадбирлар ишлаб чиқаришни, айниқса, техника тараққиётини белгилаб берувчи соҳалардаги ишлаб чиқаришни самарали, барқарор халқаро ихтисослаштириш ва кооперациялашни янада ривожлантиришга ҳам қаратилган. Фан ва техника соҳасидаги ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштириш жараёнида илмий-техникавий, тадқиқот институтлари ўртасидаги алоқаларни ривожлантириш, шунингдек зарурат туғилишига қараб манфаатдор мамлакатлар томонидан халқаро илмий-техникавий ташкилотлар ва бошқа ташкилотлар тузиш кўзда тутилади.

Ўзаро савдо-сотиқни ривожлантиришга, валюта — молия муносабатларидан ва халқаро кредитдан тағин ҳам актив фойдаланишга катта эътибор берилди. Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг инвестиция банкини вужудга келтириш ва социалистик мамлакатларнинг иқтисодий ҳамкорлик халқаро банки фаолиятини яхшилаш мақсадга мувофиқ эканлиги тўғрисида келишиб олинди. Сессия қатнашчилари манфаатдор мамлакатларнинг министрликлари, хўжалик органлари, бирлашмалар, корхоналари ва бошқа ташкилотлари ўртасидаги алоқаларни кенг кўламда ривожлантириш зарурлигини ҳам айтдилар.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгаши органларининг фаолиятини янада яхшилаш ва ҳамкорликни ташкил этишда уларнинг ролини ошириш тўғрисидаги таклифларни ишлаб чиқишга киришиш ҳусусида келишиб олинди. Сессия шартномавий асосларнинг ва айниқса кенгашга аъзо бўлган мамлакатлар ўртасидаги узоқ муддатли иқтисодий муносабатларнинг ролини мустаҳкамлаш зарурлигини таъкидлади.

Сессия миллий хўжаликларнинг ўзаро алоқаларини чуқурлаштиришга доир бир қанча проблемаларни ўртага қўйди, бу проблемалар ўзаро мақбул қарорларга келиш мақсадида қўшимча равишда биргаликда ўрганиб чиқилади.

Сессия Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг бошқа социалистик мамлакатлар билан, шунингдек социал тузуми қандайлигидан қатъий назар дунёдаги бошқа мамлакатлар билан ўзаро манфаатли хўжалик алоқаларини ривожлантиришларини ҳам ёқлади.

Сессия Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг иқтисодий ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш социализм ва коммунизм қураётган халқларнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушади, деб якдиллик билан ишонч билдирди. Коммунистик ва ишчи партияларнинг раҳбарлик роли, социалистик давлатларнинг янада мустаҳкамланиши, халқ хўжалигини бошқаришнинг планли асослари мустаҳкамланиши, социалистик мамлакатларнинг сиёсий бирлиги бунинг гаровидир.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгаши сесиясининг қарорлари бир овоздан қабул қилинди.

Сессия ишчанлик, ўртоқлик вазиятида ўтди.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

26 апрелда Москвада Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашининг сессияси ўз ишини давом эттирди. Сессия ишида коммунистик ва ишчи партияларнинг раҳбарлари ва Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Румыния Социалистик Республикаси, Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматларининг бошлиқлари иштирок этдилар.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Германия Демократик Республикасининг Давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ В. Ульбрихт раислигида ўтган мажлисда кун тартибига қўйилган масалалар қараб чиқилди ва мазкур масалалар юзасидан тўла якдиллик билан қарорлар қабул қилинди.

Сессия қатнашчилари бир овоздан қабул қилган «Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашининг XXIII махсус сессияси ҳақидаги ахборот» Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашининг аъзолари бўлган мамлакатларда босиб чиқарилади.

Ўзаро иқтисодий ёрдам Кенгашининг сессияси ўз ишини тамомлади. Сессия иши ишчанлик, ўртоқлик ва самимий дўстлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

ЧИГИТ ЭКИБ БЎЛИНДИ

КПСС Марказий Комитетининг 1-Май чақириқларига лаббай деб жавоб бераётган Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг азамат деҳқонлари ишлаб чиқаришда янги ғалабани қўлга киритдилар. Улар чигит экишни муваффақиятли тамомладилар. 850 гектар пахта майдонига «108—Ф» навли уруғ ташланди.

Ҳамма участка, звеноларда уруғ сифатли шудгор қилиниб, кафтдек текисланган майдонларга экилди. Экишни жадал ва сифатли ўтказишда айниқса механизаторлар ғайрат кўрсатдилар. Улар об-ҳавонинг қийинчиликларини мардонавар енгиб, фурсатдан тўғри фойдаландилар. Колхозчилар яшил квадратлар ташкил қилиш, униб чиққан кўчатлар парваришини уюшқоқлик билан уюштириш юзасидан зарур тадбирларни амалга оширяптилар. Карта четлари текисланяпти, ариқлар тозаланяпти.

ЧОРВАЧИЛИКДА ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ

РАЙОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРИШ ВАЗИФАЛАРИНИ МУҲОКАМА ҚИЛМОҚДАЛАР

ЯНГИЙЎЛ. Ленин номли колхоз коммунистларининг очиқ партия йиғилиши ниҳоятда ишчанлик вазиятида ўтди. Йиғилиш қатнашчилари область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқовнинг гўшт, сут ва бошқа хил чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар олдида турган вазифалар ҳақидаги докладини тингладилар ва муҳокама этдилар.

Қабул қилинган қарорда чорвачиликни янада ривожлантиришнинг конкрет тадбирлари белгиланди.

ОҚҚЎРҒОН. Бу ерда район партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда чорвачилик маҳсулотларини етиштиришда, кўпайтиришда партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар олдида турган вазифалар ҳақида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Сойибназаров доклад қилди.

Доклад бўйича музокараларда Свердлов номли колхоз фермасининг мудири И. Мусаев, Дмитров номли колхоз зоотехниги А. Ким ва бошқа ўртоқлар қатнашиб, чорвачиликни юксалтириш соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида сўзладилар.

Йиғилишда чорвачилик фермалари рентабеллигини ошириш, комплекс чорвачилик бригадалари тузиш ишини яхшилашга қаратилган тадбирлар тасдиқланди.

ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 28 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — мавсум бошидан ва учинчи стун — бир кунда экилган чигит (процент ҳисобида).

Оржоникидзе	76,9	18,6
Оққўрғон	73,5	4,7
Ўрта Чирчиқ	73,0	9,9
Янгийўл	71,6	6,6
Юқори Чирчиқ	67,3	13,4
Бўка	34,3	1,5
Бекобод	31,9	6,1
Область бўйича:	57,1	5,9

ЛЕНИНЧА ЮБИЛЕЙНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШ УЧУН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси В. И. Ленин таваллудининг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш ва беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш юзасидан зиммаларига оширилган мажбуриятлар олган Тошкент шаҳар Ленин районн билан Андижон областидаги Ленин районн меҳнаткашларининг ташаббусини маъқуллади.

Ўзбекистон Компартияси область, шаҳар ва район комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига меҳнаткашларнинг шу ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва кенг тарқатиш, саноат корхоналари, қурилишлар, колхозлар ва совхозлар коллективларини 1969 йилги планларнинг муваффақият билан бажарилишини таъминлаш ва беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этиш ишини кучайтириш таклиф қилинди. Саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ҳажмларини оширишга, меҳнат ва моддий ресурслардан фойдаланиш самарадорлигини кўтаришга, янги техника ва илғор технологияни жорий қилишга барча чоралар билан эришмоқ лозим.

Республика газеталарининг редакциялари, радио ва телевидение Тошкент шаҳри Ленин районн билан Андижон области Ленин районн меҳнаткашларининг Ленин юбилейини муносиб кутиб олиш ва беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган ташаббусларини актив пропаганда қилишни авж олдириб юбормоқлари керак.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Совет қўшинларининг парадини шу йилдан бошлаб бундан кейин фақат 7-ноябрда — Улуғ Октябрь социалистик революцияси йиллигида ўтказишни мувофиқ деб топдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ТАШАББУС МАЪҚУЛЛАНДИ

Самарқанд область Нурота районидаги «Нурота» совхозининг бош чўпони Зиёд Турдиев ва Бухоро область Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси Гулнора Ғаффорованинг «Совет Ўзбекистони» газетасида босилган ватанпарварлик мурожаатлариҳақида.

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1969 йил 22 ва 25 апрель сонларида Самарқанд область Нурота районидаги «Нурота» давлат наслчилик совхозининг бош чўпони Зиёд Турдиевнинг «Чорвадор, касбингни улуғла!» ҳамда Бухоро область Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси Гулнора Ғаффорованинг «Сут — барака дарёси» сарлавҳали хатлари босилиб чиқди.

Зиёд Турдиев ва Гулнора Ғаффороваларнинг бу хатларида чорва мол туёғини кўпайтиришнинг, чорва моллар маҳсулдорлигини оширишнинг муҳим масалалари кўтарилган бўлиб, улар ҳамма чорвадорларга мурожаат қилиб бу ташаббусга қўшилиш ҳамда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун ҳамма чораларни кўришга даъват этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети илғор чорвадорлар — бош чўпон З. Турдиев ва сут соғувчи Г. Ғаффороваларнинг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади ҳамда область ва район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари, касаба союз ва комсомол органлари зиммасига Зиёд Турдиев ва Гулнора Ғаффорованинг мурожаатини барча хўжаликларда муҳокама қилиш, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақани кенг авж олдириш вазифасини юклади.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига Зиёд Турдиев ва Гулнора Ғаффорованинг мурожаатларини ҳамда республикадаги бошқа энг яхши чорвадорларнинг тажрибасини пропаганда қилиш топширилди.

МОСКВАДА ЎЗБЕКИСТОН ФАНИ ЛЕНИНЧА КУНЛАРИ

Москвада Ўзбекистон ССР фани ленинча кунлари 25 апрелда тугади. Москваликлар серқуёш республикамиз намояндаларини ғоят самимий кутиб олдилар. Ўзбекистон олимлари Москва корхоналари, илмий тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртлари коллективининг меҳмони бўлдилар. Улар москваликларга республикамиз экономикаси, фани ва маданияти эришган муваффақиятлар тўғрисида гапирдилар.

Кечқурун Марказий лекторийда Ўзбекистон делегациясининг СССР Фанлар академияси президиуми аъзолари ҳамда Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениеси билан якунловчи учрашув бўлиб ўтди.

СССР Фанлар академиясининг Вице — Президенти академик М. Д Миллионщиков ва Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениеси раисининг биринчи ўринбосари Ю. К. Фишевский қардош республикадан келган меҳмонларни самимий муборакбод қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти О. С Содиқов Москвада самимий қабул қилганликлари учун делегация аъзолари номидан миннатдорчилик билдирдилар. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. РАҲМАТОВГА (АДҲАМ РАҲМАТГА) «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада ҳарбий-ватанпарварлик адабиёти ва журналистикасини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ёзувчи Адҳам Раҳматовга (Адҳам Раҳматга) «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри.
1969 йил 25 апрель.

ПОЙТАХТИМИЗДА янги, кўркам турар-жой ва маданий-маиший бинолар ой сайин кўпайиб бормоқда. Бу бинолар шаҳримиз чиройига-чирой қўшмоқда. Суратда: Марказ-5 кварталида қад кўтарган янги турар-жой бинолари. А. Абдали фотоси.

САБЗАВОТЧИЛАРНИНГ МУҲИМ БУРЧИ

Яқинда область партия комитетининг мажлислар залида сабзавот етиштирувчи хўжалик раҳбарлари, илғор бригада ва звеноларнинг бошлиқлари, илмий-текшириш институтлари ва алоқадор ташкилотлар ходимларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олинган мажбуриятларнинг бажарилиши қандай бораётганлигини муҳокама қилдилар. Йиғилишни область партия комитетининг биринчи секретари М. А. АБДУРАЗЗОҚОВ кириш нутқи билан очди.

Сўз Калинин район партия комитетининг биринчи секретари М. КАМОЛОВГА берилади. У район сабзавотчилари шаҳар меҳнаткашларига 100 минг тонна сабзавот ва кўплаб картошка ҳамда боғдорчилик, чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш учун ҳормай-толмай курашаётганликлари, май байрами арафасида меҳнаткашлар дастурхонига кўплаб маҳсулотлар етказиб бериш учун ҳаракат қилаётганликлари тўғрисида гапиради.

Оржоникидзе районидаги «Правда» колхозининг бригада бошлиғи М. ОЛИМЖОНОВ сўзга чиқиб бригада аъзолари кўкламнинг ноқулай келганига қарамай эртаги экинларни тўлиқ экиб олганликларини айтади.

— Бригадамиз аъзолари, — дейди у, — 94 гектар ерда деҳқончилик қиладилар. Шундан 58 гектари сабзавот экинлари. Биз ўн гектар ерга эртаги картошка экиб қўйдик. Бу йил бригадамиз 240 тонна картошка, 184 тонна карам, 360 тонна помидор топширишга қарор қилишган. Улар шаҳарликларга дастлабки маҳсулотларни жўната бошладилар.

Бригадада культивациядан чиққан пиёз жуда яхши ўсмоқда. Яқин кунларда ана шу пиёздан бир қисми кўклигида Тошкент ва Чирчиқ шаҳар аҳолисига етказиб берилабошланади.

Бўстонлиқ район партия комитетининг биринчи секретари П. ЮСУПОВга сўз берилади. У район сабзавотчилари қишнинг тоғлиқ зона ҳисобланган бу томонларда айниқса қаттиқ келганлиги, шунда ҳам эртаги экинлар кўчатини етиштириш учун барча тадбирлар кўрилганлиги ва ниҳоят ана шу экинларни экишни муваффақиятли ўтказишда баҳорнинг ҳар бир қулай кунидан оқилона фойдаланилаётганлиги ҳақида сўзлайди.

Бу йил бўстонлиқликлар 2225 гектар ерда сабзавот етиштирадилар. Планда мўлжалланган майдонларга эртаги экинларни экиш асосан тугалланди. Шу кунларда ўртаги экинлар экиш қизғин давом этмоқда ва эртагиларининг парвариши бошлаб юборилди.

Шунингдек, районда ғаллачиликни ривожлантиришга ҳам жиддий эътибор берилмоқда. Кўкламда кўплаб адирларга қўшимча баҳори ғалла экилди.

Йиғилиш қатнашчилари Бўстонлиқ районида амалга оширилаётган ибратли тадбир ҳақидаги фикрни эътибор билан тинглайдилар. Райондаги ишчилар таъминот бўлимлари ва ошхоналар қошида озиқ-овқат чиқиндиларидан кичик чўчқачилик фермалари ташкил этиш, ана шу жойларда чўчқаларни семиртириб боқиш мўлжалланмоқда. Бу гўшт етиштиришни кўпайтиришда муҳим резервдир. Бўстонлиқда қуёнчиликни ривожлантириш имкониятлари ҳам катта. Бу билан гўштни кўпайтиришда ва мўйначиликни йўлга қўйишда катта ютуққа эришилади.

Калинин районидаги Ильич номли колхоз раиси С. РАҲМАТУЛЛАЕВ сўзга чиқиб, колхоз аъзолари эртаги экинларни экиб бўлганликлари ва ҳамма майдонларда парвариш қизғин бошлаб юборилганлигини айтар экан, колхоз аъзолари бу йил барча экинлардан мўл ҳосил етиштириш, айниқса, эрта муддатларда маҳсулот олиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганликларини таъкидлайди.

Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз раиси Т. НУРМУҲАМЕДОВ полиэтилен пленкаларидан фойдаланишда янгича усул қўллаиш зарурлигини айтади.

— Ҳозиргача, — дейди у,— пленкалар экин устига жуда паст қилиб ёпилмоқда. Натижада иссиқлик кўп ўтиб, мурғак кўчат лоҳас бўлиб, ривожи унча яхши эмас. Бизнингча, пленкалар ишкомлар сингари баландроқ ёпилиши зарур. Шундай қилинганда иссиқ ҳавонинг пленка тагидаги ҳаракати яхшиланади, экин тез ва соғлом ривожланади.

Йиғилишда Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозининг директори Р. ҚАМБАРОВ, Оржоникидзе район ижроия комитетининг раиси М. ҚОСИМОВ ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқдилар ва ўз хўжаликларида картошка, сабзавотни кўпайтириш учун қандай тадбирлар амалга оширилаётганлигини гапириб бердилар.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. РАШИДОВ нутқ сўзлади.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Г. А. ГАБРИЕЛЬЯНЦ қатнашди.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИДА

Ўзбекистон журналистлар союзи правлениеси президиумининг навбатдаги мажлисида «Республика журналистлар ташкилотларининг кўптиражли, район ва шаҳар газеталари редакциялари коллективлари устидан оталиги ҳақида» ўтган йил 23 майда қабул қилинган қарорнинг бажарилиши муҳокама қилинди.

Район журналистларига ёрдам кўрсатиш юзасидан «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока», «Ҳақиқати Ўзбекистон» газетаси редакциялари, Самарқанд, Андижон, Тошкент, Бухоро ва бошқа областлар газеталари ҳамда «Ўзбекистон», «Мухбир» журналлари редакцияларининг фаолияти маъқулланди.

Янада яқинроқ алоқа ўрнатиш учун президиум ҳар бир правлениe аъзосига республикадаги барча район ва шаҳар газеталарини бириктириб қўйди.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган республика фотокўргазмасининг шартлари ва Тошкент журналистлари шу йил май ойида ўтказадиган «Ленин публицистикасининг анъаналари» деган летучка программаси тасдиқланди.

ПИЛЛАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

Пилла енгил саноатимиз учун қимматли хомашёлардан бири ҳисобланади. Ипакдан саноатимизда турли хилдаги бежирим уст кийимлар тайёрланади. Шоҳи-атласдан тўқилган кийимларни барча халқлар қадрлашади. Ҳақиқатан ҳам пилла — тилладир. Уни ҳамма ерда кўпайтириш муҳим аҳамиятга эга. Халқимиз ва саноатимизнинг кундан-кунга ўсиб бораётган талаби шуни тақозо этади.

Партия ва ҳукуматимиз пиллачиликни ривожлантиришга доимо эътибор бериб келдилар ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Унумли ишлашлари учун қулай шароитлар яратиб бериш юзасидан зарур тадбирлар доимо амалга ошириляпти. Пилла қурти боқадиган махсус бинолар қуриш кўпаймоқда. Тутзорлар тўхтовсиз кенгайтириляпти. Уларни парвариш қилиш эса яхшиланяпти. Эндиликда жуда кўп тутзорларимиз учун давлат томонидан кўплаб минерал ўғитлар ажратиляпти. Уларнинг ҳосилдорлигини ошириш учун бошқа кўпгина тадбирлар амалга оширилаётир. Бундан моҳирлик билан фойдаланаётган хўжаликларда пиллачилик ривожланяпти. Илғор пиллачилар сони кўпаймоқда. Улар прогрессив иш методларини қўллаб, ҳар бир қути пилладан мўл ҳосил етиштириб, ўз зиммаларидаги социалистик мажбуриятларини ошириб адо этяптилар.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, областимизнинг бир қатор хўжаликларида тутзорлар талабга жавоб бермайди. Пилладан олинаётган ҳосил кўнгилдагидек эмас. Бунга асосий сабаб шундаки, ҳамма ерда ҳам пиллачилик билан муттасил шуғулланилмайди. Баъзи ўртоқларнинг бу ишга мавсумий деб қарашлари сабабли пилла етиштириш юзасидан берилган топшириқ кўп хўжаликларда бажарилмай қоляпти. Ана шундай кўнгилсиз фактларнинг рўй бериши орқасида ўтган йили областимизда ҳам пилла тайёрлаш плани адо этилмади, давлатдан анча қарздор бўлиб қолишди.

Область партия, совет, хўжалик ташкилотлари пиллачиликни ривожлантиришда содир бўлаётган камчиликларни олдини олиш юзасидан бирмунча ташкилий тадбирларни ишлаб чиқдилар. Маҳаллий партия, совет, хўжалик ташкилотлари раҳбарларининг эътиборини бу ишга жалб қилдилар. Шу билан бирга мутахассисларнинг ишчанлигини ошириш юзасидан талабчанликни кучайтирдилар.

Январь ойида Юқори Чирчиқ районидаги «Кумушкон» дам олиш уйида пиллачи агрономларнинг бир неча ҳафталик семинари уюштирилди. Бунга район пиллачилик бўлимлари, колхоз, совхозларнинг агрономлари, лаборанткалар таклиф этилди. Улар пилла қурти боқишдаги тажрибаларни ўртоқлашдилар. Йўл қўйилган камчиликларнинг сабабларини аниқладилар. Шу билан бирга ҳар бир қути пилла қуртидан кўпроқ ҳосил олиш юзасидан бафуржа маслаҳатлашиб олдилар. Шу билан бирга колхоз-совхозларнинг агротехниклари, инкубаторчилар, лаборантлар, хўжалик ҳисоби асосида ишлайдиган тутчилик бригадалари, пиллачилик звеноларининг бошлиқлари район ипакчилик идоралари ҳузурида ташкил этилган қисқа муддатлик семинар машғулотларида ўқидилар.

Семинар машғулотлари пиллачилик кадрларимизни ишга бўлган масъулиятини яна ҳам оширди. Машғулотлар ўтиб бўлгач, барча хўжаликларда ипак қурти боқишга тайёргарлик ишлари янада жонланиб кетди. 14 апрелдан бошлаб ипак қурти уруғи инкубаторларга қўйилди. Инкубаторлар иши қаерда яхши ташкил этилган бўлса, у ерда уруғ тайёрлаш кўнгилдагидек кетяпти.

Лекин ҳамма ерда ҳам бу соҳадаги ишни мақтаб бўлмайди. Баъзи хўжаликларнинг раҳбарлари пиллачи мутахассислар ишига яқиндан ёрдам беришмаяпти.

Нима учундир, Бўка районида кейинги йилларда пиллачиликни ривожлантиришга жиддий аҳамият берилмай қўйилди. Райондаги кенгаш ва йиғилишларда пиллачиликдаги қолоқлик ҳақида узундан-узоқ танқидий фикрлар айтилади. Амалда эса камчиликларни тузатиш юзасидан амалий чоралар кўрилмайди. Оқибатда район пилла тайёрлашда орқада судралиб қолмоқда. Ўтган йили ҳам ана шундай бўлди. Район раҳбарлари йўл қўйилган хатоларни бу йил такрорламаслик учун ҳалига қадар биронта сезиларли иш қилганлари йўқ. Шунинг учун ҳам Ильич номли, Мичурин номли, Жамбул номли колхозларда иш мутлақо талабга жавоб бермайди. Бу колхозлар раҳбарларининг беғамликлари сабабли тақсимланган қурт уруғи ўз вақтида олиб кетилмади.

Маълум, уруғ инкубацияга қўйилганга қадар пилла қурти заводларида 2, 4 даражадаги иссиқликка эга бўлган махсус жойларда сақланади. Улардан олингандан сўнг дарҳол қутиларини очиб, уруғни инкубаторга қўйиш керак. Уруғлар қути ичида уч-тўрт кун туриб қолса борми, уларнинг нафас олиши оғирлашиб бир қисм қурт касалга чалиниб чиқади. Бундай қуртнинг яшаши, пилла ўраши ҳаммага маълум. Шундай экан, юқорида номлари тилга олинган хўжалик раҳбарлари пилла тайёрлаш планини қандай бажарар эканлар?!

Бу йилги об-ҳаво шароити пиллачиларимиздан ниҳоятда усталик билан қурт боқишни ва ҳар бир ишни ўз вақтида, пухта ташкил қилишни талаб этади. Апрель ойи охирлаб қолди. Инкубаторларга қўйилган ипак қуртлари ҳам шу вақт ичида жонлана бошлади. Шундай экан, шу ойнинг охиридан бошлаб қурт боқишга киришилади.

Ҳеч кимга сир эмас, ҳозирча деярлик кўп ипак қуртларимиз колхозчи ва совхоз ишчиларининг ортиқча уйларида боқилади. Шундай экан, бу уйларни яна бир бор кўздан кечириб чиқмоқ керак. Кўпгина бинолар ёғингарчиликнинг сероб бўлиши натижасида шикастланди. Ремонт талаб қилади. Бу ишга ҳозирдан бошлаб киришиш керак.

Одатда ипак қуртлари инкубатордан 25 даражада иссиқликда бўлган вақтда жонланиб чиқади. Агар биз қуртхоналарнинг ҳароратини 25 градус иссиқликдан камайтирмаган ҳолда қурт боқсак, шунда ҳам 23—25 кун ичида қурт боқишни тугаллаймиз. Бу йилги шароитда 25 даражали иссиқликдан юқори қилиб боқишни йўлга хонанинг деворлари анчагина нам тортиб қолган. Бунинг устига барглар таркибида сув кўп. 26, 27, 28 даража иссиқликда девордаги нам, барглардаги сув ҳам буғланиб қуртхонанинг намлигини ошириб юборади. Бу эса ипак қуртларини ҳар хил касалликларга дучор қилиб қўйиши мумкин.

Шунинг учун ипак қуртини биринчи ёшдан то пилла ўраш давригача 25 даражада бўлган иссиқликда боқиш керак. Ҳамма жойда қуртхоналар ипак қурти олиб келингунга қадар кеча ва кундуз иситилиб, тез-тез шамоллатилиб турилиши зарур.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, область матлубот союзининг айрим ходимлари пиллачиларга кўнгилдагидек, яқиндан ёрдам беришмаяпти. Айниқса улар пиллахоналарни ёнилғи билан таъминлашда қониқарсиз ишлаётирлар. Шартномада белгиланган ёнилғини ўз вақтида келтирмаяптилар. Баъзи ҳолларда эса йирик кўмир бериш ўрнига, майда, ишлатиб бўлмайдиган кўмирларни жойларга жўнатиш билан кифояланяптилар. Бундай аҳволга чек қўйиш вақти келган!

Иситилган қуртхоналарда овқатлар тайёрлаш, чой қайнатишга йўл қўймаслик керак, чунки қуртхоналарда нам яна ҳам кўпайиб кетади.

Қуртхоналарнинг намлигини бир меёрда сақлаш учун ўлдирилмаган оҳак, туз доимо бўлиши шарт. Пилладан юқори ва сифатли ҳосил олиш қуртхоналардаги шароитга кўп жиҳатдан боғлиқ. Бир қути ипак қуртининг биринчи ёши учун 2—4 квадрат метр, иккинчи ёши учун 6—8 квадрат метр, учинчи ёши учун 12—15 квадрат метр, тўртинчи ёши учун 25—30 квадрат метр ва бешинчи ёши учун эса (айниқса пилла ўраш даврида) 60—70 квадрат метр жой ажратиш мақсадга мувофиқдир. Шундай қилсак, қуртлар соғлом ва яйраб ўсади. Қуртхонани ҳар 2—2,5 соатда 15—20 минутдан шамоллатиб туриш зарур. Бу вақтда қуртхонанинг ҳолати 2—3 даража иссиқликдан пастга тушиб кетмасин.

Қурт баргини эрта билан қуёш чиққунга қадар, кечқурун қуёш ботгандан сўнг қирқиш мақсадга мувофиқдир. Шундай қилинмаса, барг сўлиб қолади. Ўтган йиллари баҳор қуруқ келиб, тут баргида сув кам эди. Буғланиш секин борарди. Шунинг учун ҳам барглар қуёш чиққандан кейин қирқилганда ҳам сўлиб қолмаганди. Бу йил аксинча. 85—90 процент тут баргида сув кўп бўлиб, куннинг иссиқ вақтида қирқилса, тезда сўлиб қолади. Қирқиб келтирилган барглар албатта салқин хоналарда устига намланган шолча ёпиб сақланса яхши бўлади.

Бу йилги баҳор пиллачиларимизга табиий дасталарнинг ҳар хилидан кўплаб фойдаланиш имконини беради. Бедапоя, буғдойзор, боғлар ичида, адирларда қарғатирноқ, мингбош, сариғ ўт ва читир ўсимликлари жуда кўп ўсяпти. 10 майдан кечикмай улардан даста тайёрлашга киришиш керак.

Тутзорларнинг намлигини сақлаб қолишга эътиборни янада кучайтириб, қатор ораларини минерал ўғитлар солиб, ҳайдаш ва бороналаб қўйишни кенг амалга ошириш — ипакчиликни ривожлантиришдаги муҳим омиллардан биридир. Тут қатор ораларига ишлов бериш ва янги тутзорлар ташкил қилишни ҳамма ерда дадиллик билан амалга оширишимиз лозим.

Пилла қурти боқиш даврида, айниқса, ғайрат ва ташаббус билан ишлаб, ҳамма ерда бу ишни илғор агротехника талаблари даражасида ўтказайлик.

А. АЛИМОВ,
область ипакчилик бошқармасининг бошлиғи, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати.

2017 ЙИЛГА САЁҲАТ

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

Кейинги йилларда, ғарбда «футурология» деб аталмиш янги бир фан пайдо бўлди. Футуролог олимлар ўз асарларида узоқроқ келажакка, XXI аср ва ундан ҳам олисроқ даврга фикран назар соладилар.

Тўғри, келажак ҳақида ўйлаш, унинг манзараларини фикран кўз олдимизга келтириш, келажакка орзу-умид боғлаш, ҳаёл суриш умуман инсонга хос бўлган энг яхши фазилатлардан биридир. «Ҳаёл сурмоқ керак!» — доҳиймиз Лениннинг ушбу даъвати ёдингиздами? Илмий фантастиканинг бобокалонларидан бири Герберт Уэлс эса Ильични «Кремль ҳаёлпарасти» деб атаганди.

Лекин, ҳамма гап ҳаёлнинг қандай заминга асосланганида! Ленин ҳаёли, орзуси кишилик жамияти ривожланишининг аниқ қонун-қоидалари заминига, коммунистик жамият тантанасига қатъий ишонч заминига қурилганлиги учун ҳам ҳали тарих кўрмаган зўр башорат эди. Ильич башорати мана ярим асрдан ортиқроқ вақт давомида амалга ошмоқда ва ошаверади.

Ҳа, коммунистик келажак ҳақида, инсон келажаги ҳақида ҳаёл сурмоқ керак! Инсоният тарихнинг мураккаб йўлларини босиб ўтиб ўз ақли, иродаси ва қудрати билан ўз келажагини яратмоқда, бу келажакнинг белгилари ҳақида бош қотирмоқда. Бизнинг келажак ҳақиқати ўй-ҳаёлларимиз зўр оптимизм билан суғорилган.

Ғарб футурологларининг келажак ҳақидаги «каромат»ларидан шундай оптимизмни қидириб топиш мушкул иш, албатта. Гарчи ҳозирда Ғарбда юзлаб философ ва иқтисодчилар, социолог ва сиёсатдонлар, ўнлаб илмий муассаса ва ҳатто йирик саноат компаниялари ҳам «келажакни олдиндан айтиб бериш» устида терлаб-пишиб ишлаётган, келажак ҳақида минглаб тахминлар, лойиҳалар, режалар тузаётган бўлсалар ҳам, буларнинг ҳаммаси инқирозга аллақачон юз тутган капиталистик жамиятни асраб қола олармиди? Йўқ, албатта!

«Новости» матбуот агентлигининг «207 йилда...» деб аталган солномасида Ғарб кароматгўйларининг келажак ҳақидаги бундай «лойиҳалари»га илмий асосда муносиб жавоб берилади. Энг муҳими келажакнинг ҳозирда мавжуд куртаклари заминида XXI асрга, тўғрироғи 2017 йилга фикран назар солинади.

«Кеча, бугун, эртага» — китобнинг кичик сарлавҳаси шундай. Бу бежиз эмас: 1917 йилда мамлакатимизда социалистик революция ғалаба қилди. 1967 йилда биз унинг 50 йиллигини нишонладик. 2017 йилда эса, олимларнинг ҳисобига кўра, замондошларимизнинг 70 процентига яқини Улуғ Октябрнинг юз йиллигини нишонлайдилар.

Хўш, шу 2017 йилда улар нималарни кўрадилар? Илм-фан қандай ютуқларга эришади? Инсон қайси сайёраларга йўл очади? Бизнинг бешигимиз Ер сайёрасининг қиёфаси, табиати, иқлими қандай ўзгаради? Мамлакатимиз қиёфаси-чи? Унинг қишлоқ ва шаҳарлари-чи? Ниҳоят, кишилар ўртасидаги муносабатлар қандай тусга киради?

Ана шу саволларга албатта XXI аср кишилари тўла-тўкис жавоб бера оладилар. Лекин, ҳозирда XXI асрнинг умумий белгилари ҳақидаги шу каби саволларга жавоб бериш мумкинми? Ҳа! «2017 йилда...» китобида мазкур саволларга илмий асосда ва оптимистик руҳда жавоб берилади.

Бу жавобларнинг муаллифлари — энг кекса коммунист Федор Петров ва биринчи космонавт Юрий Гагарин, ҳайкалтарошлар отахони Сергей Конёнков ва академик Виктор Глушков, финн ёзувчиси Матти Ларни ва француз публицисти Андре Вюрмеер ҳамда журналистлар, иқтисодчилар, фан ва маданият соҳибларидир.

Шу ўринда Америкада чиқадиган «Уоркер» газетасидан китобда келтирилган бир парчани диққатингизга ҳавола қилмоқчимиз: «Агар инсон ҳозир XXI асрда бўлиб қолганида эди, у ўзини коммунизмга илдам ҳаракат қилаётган социалистик жамиятда кўрган бўлурди. Бу—тинчлик, тенгҳуқуқлик, мўл-кўлчилик ҳамда бўш вақт кўп бўлган, ялписига маданиятлиликда кечадиган ҳаёт бўлади. Бу — инсонга муносиб ҳаёт бўлади. Бу — кишилар томонидан ўзгартириладиган ва кишиларнинг ўзини ўзгартадиган дунё бўлади. Эндиликда инсоният кўз олдида ана шундай ҳаяжонли имконият пайдо бўларкан, бу энг аввало Улуғ Октябрь революцияси ҳамда у бунёд этган кўп миллатли давлат халқларининг деярли мисли бўлмаган жасорати туфайлидир».

Ҳа, XXI асрга келиб кишилар мисли кўрилмаган буюк ўзгаришларнинг гувоҳи бўлишдек зўр бахтга муяссар бўладилар. Улар олис сайёра ва юлдузларга йўл очадилар, планетамиз табиатини ўзгартириб, янги каналлар, дарёлар, денгизлар бунёд этадилар, абадий музликлар ўрнида боғ ва гулзорлар пайдо қиладилар. Ўзлари ҳам янада олийжаноб бўладилар, улар ўртасида чинакам Эркинлик, Тенглик ва Биродарлик қарор топаборади. «Инсон» деган ном янада мағрур жаранглайди! Келажак — коммунизмдир!

Лекин, инсоният ўз тараққиётида қанчалик илгарилаб кетмасин, унинг келажаги ўтмиш замонлар заминида бунёдга келади. Шундай, 2017 йил заминига биринчи ғишт 1917 йилда қўйилган. Келажак аср куртаклари бизнинг асримизда гуркираб очилмоқда. XXI аср тақдири XX аср кишилари қўлидадир!

«2017 йилда...» китобининг 380 саҳифаси, ундаги ўнлаб фотосурат ана шу ҳақда ҳикоя қилади.

Илҳом СУЛТОНОВ.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

БУЮК КИМЁГАРНИ ЭСЛАБ

Электрохимия комбинатида буюк кимёгар Д. Менделеев химия элементларининг даврий қонунини ихтиро этганига 100 йил тўлишига бағишлаб кеча ўтказилди.

Комбинат цехи ишчилари ва завод бошқармаси ходимлари йиғинида Давлат мукофоти лауреати, комбинатнинг бош инженери Г. Палецкий сўзлади. У Менделеевнинг улуғ хизматларини таъкидлар экан, олимнинг даврий системаси бугунги кунда химия ва физика соҳасида бебаҳо янгиликлар яратишга асос бўлаётганлигини айтди.

Завод марказий лабораторияси бўлим бошлиғи М. Матросова кимёгарнинг ҳаёти ва илмий фаолияти ҳақида доклад қилди.

КАСАБА СОЮЗ ХОДИМЛАРИ СЕМИНАРИ

Ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати маданият саройида рангли металлургия ишчилари область касаба союзи ходимларининг уч кунлик семинари бўлиб ўтди. Қатнашчилар беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш ва улуғ Лениннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш ниятида қилаётган иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

ЁШ МЕДИКЛАР

Шаҳардаги медицина билим юрти ҳар йили юзлаб фельдшерлар, акушерлар, медицина ҳамшираларини тайёрлайди. Бу йил ҳам 300 дан зиёд ёш медиклар ҳаётга йўлланма олишади.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

КАТТА ТАЙЁРГАРЛИК БИЛАН

«Ўқиш ва меҳнатдаги ютуқларимиз доҳий В. И. Лениннинг шонли юбилейига!» — Оржоникидзе районидаги Жданов номли мактаб пионер, комсомол ва ўқитувчилар коллективининг шиори бу!

Яқинда мактаб комсомол ташкилотининг секретари М. Эрматова ва пионервожатий У. Алимовалар бошчилигида В. И. Ленин ҳаётига оид ҳар хил фотокўргазмалар, деворий газеталар, альбомлар тайёрланди.

Ёш мичуринчилар амалга ошираётган ишлар ҳам мақтовга сазовор. Ўқувчилар мактаб атрофини кўкаламзорлаштиришга киришдилар. Шу кунгача кўплаб ўрик ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Музика тўгараги аъзолари эса Ф. Ниғматов раҳбарлигида турли куй ва қўшиқларни ўрганишди. Улар районда мактаблараро бўлиб ўтган ҳаваскорлар кўригида фаол қатнашдилар.

«Биз Ильични куйлаймиз» деб номланган адабий композиция ҳам тайёр бўлди.

М. АСАТОВА.

Тошкентдаги «Учқун» галантерея-тўқимачилик фирмасининг пешқадамлари Рихси Раҳматова (чапда) ва Маъмура Содиқовалар май олди меҳнат вахтасида туриб ишлаб яхши натижаларни қўлга киритмоқдалара. Смена топшириқларини 130—140 процентдан ошириб адо этмоқдалар.
Н. Тўраев фотоси.

МЕҲРИБОНЛАР

«Ҳовли олма, қўшни ол» деган нақл бежиз айтилмаган, албатта. Яхши қўшнилар қувончли дамларда ҳам, оғир кунда ҳам сизга ҳамнафас, ҳамдард бўладилар.

Кураш ҳам шундай меҳрибон қўшнилардан. У ёшлигида шифокорларга ихлос қўйиб, шу касбни эгаллашни ният қилиб қўйганди. Тошкент Давлат медицина институтини тугатгач, нияти унинг йўлдоши бўлди. Энди каттадан-кичик уни «доктор» деб атайди.

...Тун. Ҳамма ширин уйқуда. Ярим кечада Сайдумар ака Муҳамедовнинг аҳволи оғирлашди. Бундан воқиф бўлган Кураш Нишонбоев ўжар дард билан олишиб тонг оттирди...

Врач яшайдиган Киров районн 1-Белинский кўча 59-уйга нажот излаб кишилар келиб туришади. Бунинг яна бир боиси бор. Курашнинг рафиқаси Мастура ҳам болалар доктори сифатида маҳалла аҳлининг ҳурматини қозонди.

— Икки шифокор маҳалла аҳолисини ҳамдарди бўлиб қолди. Уларнинг ҳимматларига балли, — дейди 1-квартком маҳалла комитетининг раиси Аъзам ота Одилов.

Врач Нишонбоев Тошкент Давлат медиина институтининг умумий ирсият кафедрасида ишлайди. Коллектив орасида обрў қозонган. У «Қонни электрон микроскопда текшириш» деган темада илмий иш олиб бормоқда.

С. СУЛТОНОВ.

Солдат САҲИФАСИ

№ 38

ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ШУНДАЙ ХИЗМАТ ҚИЛМОҚДАЛАР

ВАТАН ПОСБОНИМАН

Юсуфжон ҲАМДАМ

Ватан, она халқим, салобатингдан,
Қуёш салом берган тонгларинг гўзал.
Меҳринг чашмасидан баҳраманд кўнглим,
Шаънингга куйланар созлару ғазал.
Шунчалар улуғсан, шунчалар кўркам,
Кипригимда тутиб сени сақлайман.
Қалбим қалқон қилиб зийрак кўз билан,
Ватан тузингни мен мудом оқлайман.
Қонимда садоқат туйғуси кезар,
Мардлик, жасоратдир инсонлик рамзи.
Улуғ Армияда содиқ солдатдай,

Сафларда бардамман, ботир ҳар изинг.
Чаманлар яратган боғда боғбонман,
Гулларга маҳлиё тинчлик фарзанди.
Гулшанга хору хас тушмаса дейман.
Дилим асойишта эллар пайванди.
Не-не курашларда ғолиб чиқаолган,
Жанглар қаҳрамони дўсту ёрим бор.
Шундан топа олар инсон эътибор.
Дўстларга ҳамдамман, душманга душман,
Юртим ҳимояси онгимда яшар.

Ватан посбониман чин қўриқчиман,
Юрсам садоқатим янада ошар.
Сафларим мустаҳкам ҳушёрман, тетик,
Шонли қардошларим ҳамроҳдир менга.
Ватан ва халқимга қасам ичаман.
Умрий садоқатим бир умр сенга.
Ҳамма хизматингга тайёрман мудом,
Тунни тун демайман, ўткирдир кўзим.
Ватан, онажоним, дўст, ўртоқларим,
Сизнинг олдингизда шудир дил сўзим.

Толиб Раҳмонов жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси ҳисобланади. Мана бугунги машғулотни ҳам у аъло даражада якунлади. У «душман» яшириб кетган минани топди. Суратда: оддий солдат Т. Раҳмонов машқ пайтида.

Бўлинма ҳужумга ўтди. Олдинда аълочи жангчи, комсомол аъзоси А. Гречко «душман»ни мўлжалга оляпти.

ТУРКИСТОНЧИЛАР

Туркистонлик жангчилар Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга катта тараддуд кўришяпти. Қисм ва бўлинмаларда шонли сана шарафига ўзаро мусобақалар кун сайин кенг қулоч ёймоқда. Солдатлар, сержант ва офицерлар социалистик мажбуриятларни бажариш учун техника ва қуролни мукаммал ўрганмоқдалар, жанговар тайёргарлик ва ҳушёрликларини оширмоқдалар.

Кейинги ойларда аълочилар, мутахассислар, разрядли спортчилар сони бир неча минг жангчига ортди. Аълочи бўлинмалар, расчётлар, экипажлар, взвод ва роталар сафи кенгайди.

Қуйида туркистончи жангчилар ҳаётидан бир неча лавҳа ўқийсиз.

ЛЕНИН ХОНАСИ

Машқ тугади. Солдат ва сержантлар Ленин хонасига йўл олишди. Кенг ва ёруғ хонадаги стол устига янги газета ва журналлар тартибли қилиб териб қўйилган.

Хонага киришингиз билан кўргазмали агитация диққатингизни жалб этади. Лениннинг туғилганига 100 йил тўлишига атаб тайёрланган стенд хона тўрига қўйилган. Унда Ленин асарлари ва доҳийнинг революцион фаолияти ҳамда курашини акс эттирувчи турли адабиётлар ҳам бор.

Ленин хонасини жиҳозлашда коммунистлар старший лейтенант Александр Зайцев билан оддий солдат Адгам Гараевлар ташаббускор бўлишди. Эндиликда бу ерда жангчилар бўш вақтларида Ленин асарларини ўрганмоқдалар. Бугун ҳам шу ниятда тўпланишди. Комсомол аъзоси младший сержант Мельников «Ёшлар союзининг вазифалари» брошюрасини ўқишга киришди. Унинг ёнидан жой олган оддий солдат Филипов эса Лениннинг машҳур асари «Нима қилмоқ керак?» билан танишмоқда. Оддий солдат Мороко Лениннинг «Колчак устидан ғалаба қозонилганлиги муносабати билан ишчи ва деҳқонларга хат»идан конспект олмоқда.

Офицерлар А. Зайцев, И. Небогин, В. Максимович ва бошқалар солдатларга Ленин асарларини қандай қилиб ўқиш, конспект олиш йўлларини тушунтирмоқдалар.

Ленин хонасида тез-тез ленинча ўқишлар, суҳбатлар, савол-жавоб кечалари ўтказиб турилади.

АЪЛОЧИ ВЗВОД

Старший лейтенант В. Головин командирлик қилаётган взводнинг танкчилари сафга тизилишди. Командир галдаги машқни бошлашга рухсат этишдан олдин жангчиларни бирма-бир кўздан кечириб чиқди.

Ҳамма солдат ва сержантлар қадди-қоматларини ростлаб тек туришарди. В. Головин сержант Кушков камарини тортиб кўрди.

— Яхши эмас, сержант, тўғрилаб олинг.

Сержант бир зумда ўзини тартибга келтирди.

Сўнгра офицер бугун ўтиладиган «Строевой машғулот усуллари ва қуролсиз ҳаракат қилиш» машғулот темасини тушунтирди.

Мана, уч йилдирки, взвод танкчилари ҳарбий билимнинг бу тури бўйича гарнизонда энг илғорлардан бири бўлиб келяпти. Солдат ва сержантлар ўқув машғулоти давомида командир ўргатган ҳамма ҳаракатларни беками-кўст уқиб олишга интилишади.

Айниқса, А. Дубовский, А. Буров, Н. Дихнов, В. Мунасиповлар солдатча юриш, бурилиш, саломлашиш ва бошқа ҳаракатларда тенгдошларига ўрнак бўлишмоқда. Бу йигитларнинг ҳаммаси разрядли спортчилардир. Уларнинг бири волейбол, иккинчиси енгил атлетика, учинчиси баскетбол спортига меҳр қўйган.

Машғулотдан кейин экипаж аъзолари далага йўл олишди. Энди уларни мураккаб вазиятда нишонни аниқ шикастлаш синови кутарди. Аълочи танкчилар бу машғулотни ҳам кўнгилдагидек адо этишди.

В. Головин взводи эришилган ютуқлар билан чегараланиб қолмаяпти, йигитлар тинмай ҳарбий билимларини оширмоқдалар, техника ва қурол сирларини ўрганишяпти. Взвод мусобақада олдинда бориб, аълочи бўлинма номини оқламоқда. Бунда старший лейтенант В. Головиннинг хизматлари каттадир. Тажрибали офицер яқинда «Жанговар хизматлари учун» медали билан мукофотланди.

МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ — ЖАНГЧИЛАР МЕҲМОНИ

Оддий солдат Бертой Қайруллаев хизмат қилаётган қисмга акаси Одилбек кўргани келди. Жангчилар меҳмонни илиқ кутиб олиб, хонага таклиф этдилар. Одилбек пальтони ечиб, илгакка илганида унинг кўкрагидаги Меҳнат Қаҳрамони юлдузи ва депутатлик значогини кўрган йигитлар бир-бирига имлаб қўйишди.

О. Қайруллаев совхозда бош чўпон бўлиб ишлайди. У ҳар йили юз бош совлиқдан ўртача 150—180 тадан олмоқда.

Меҳмон шахсий составга ҳамқишлоқлари ҳаёти ва меҳнати ҳақида гапириб берди.

Д. ПИСЛЯКОВ,
подполковник.

Суратда: бўлинма командири, младший сержант Н. Гришин (ўнгда) йигитлар билан дала машқида. В. ДУБРОВЧЕНКО фотолари.

УНИВЕРСИТЕТ ДОСААФЧИЛАРИ ҲУЗУРИДА

Беш қиррали юлдуз остидаги чироқлар хонага нур сочиб турибди. Унинг тагига зарҳал ҳарфлар билан «В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг ҳарбий кафедраси» деб ёзиб қўйилган. Катта фотостенддаги расмлар дид билан безатилган. Юлдуз тагига бошланғич ДОСААФ комитети тақдирланган ёрлиқлар, дипломлар, мукофотлар қўйилган. Оммавий мудофаа ишлари бўйича ўтказилган область кўригида ғолиб келган ТошДУ командасига берилган республика ДОСААФ комитетининг биринчи даражали Фахрий ёрлиғи ҳам шу ерга қўйилган.

Стенддаги фоторасмлар университет ҳарбий кафедраси ва ДОСААФ комитети қилаётган ишлар ҳақида қисман маълумот беради, холос. Чунки бу стенд қанчалик катта бўлмасин ДОСААФчиларнинг барча ибратли ишларини ҳикоя қилолмайди.

Бошланғич ташкилот раиси М. Гайваранский тиниб-тинчимас киши. Бирор тўгаракда аҳвол кўнгилдагидек бўлмаса дарҳол унинг ўзи ишга аралашади, янги тўгаракларни ташкил этишга интилади. Студентлар мерганлик, радио, мотоспорт, ғаввослик, парашютчилар, овчилар тўгарагида қатнашиб, маҳоратларини оширмоқдалар. Эшкак эшиш, мотоцикл, медицина ҳамширалари тайёрлаш тўгаракларида 100 дан ортиқ йигит-қиз ўқимоқда. Ҳарбий таржимонлар тўгараги ташкил этилиши қувончли воқеа бўлди. Тўгаракни 20 нафар йигит-қиз тамомлаб чиқди.

Факультетлараро мерганлик бўйича тез-тез мусобақалар уюштириб турилади. Бундай учрашувларга республика тоифасидаги судья М. Фомин раҳбарлик қилади.

Яқинда ҳаваскор шофёрлар, алоқачилар ва радистлар катта синовдан ўтишди. Фақат алоқа тўгарагининг ўзида 120 дан ортиқ студент малакали мутахассис гувоҳномасини олди.

ТошДУ студентлари округ офицерлар уйида, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари тарихи музейида бўлишди, Ленин номидаги олий командирлар тайёрлаш билим юрти курсантлари ҳузурига боришди. Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, бронетанк қўшинлари маршали Рибалко номидаги Тошкент ҳарбий танк билим юртида бўлиб, танклар ва бошқа қуролларни кўриб қайтишди.

ДОСААФ бошланғич комитети Улуғ Ватан уруши иштирокчилари билан учрашувлар ўтказиб туради, ҳарбий ватанпарварлик темасига оид ҳужжатли ва хроникаль фильмлар намойиш қилиб турилади.

Граждан мудофааси дарслари ҳамиша юқори савияда ўтади. Яқинда офицер Ф. Чёрний лекциясида бўлдик. Кейин эса бошқа машғулотда студентларнинг ўтилган темани такрорлашаётганида қатнашдик. Ҳ. Охунов, Р. Назаров, Т. Расулев, К. Собиров ва бошқалар жавобидан офицер мамнун бўлди.

И. ЛЕИН.

САЛОМИМ СЕНГА ЭЛТАР

Саломим сенга элтар қирқ хил атиргул билан,
Қирларни энлаб ётган юз хил лола исини.
Ер кутгандек соғинди жигарларинг дил-дилдан,
Ҳар сатримга ўрадим оташдайин ҳиссини.
Шамшобод ўша-ўша — анҳор оқар айқириб,
Боғда болалар ўйнар сув бўйида оқизоқ.
Ошхўрлар чиқиб қолар чойхонадан ҳайқириб,
Сал қийинга ўхшайди одатларни оқизмоқ.
Юзнинг эшигин қоққан кексалар саҳар чоғи,
Шамшободга йиғилиб чақирар қаймоғу нон.
Ҳазилкаши сўзлайди кампирининг фироғин,
Ичаги узулгудай чоллар отишар хандон.
Келини тикиб берган қийиқчанинг учидан
Ўн беш тийинлик чойга сўлкавойлар ташлашар.
Илиги бақувватда ҳамон йигит кучида,
Қоровул тўйга айтгач маҳаллани бошлашар.
Ана шу маҳаллада ўрнинг йўқланар, укам,
Эрталабки ошда ҳам то тонг отар базмда
Шу маҳалла ҳурмати гард тегмасин жиндак ҳам
Биласан халқнинг ҳукми бир дарёйи азимдай.
Расмингни юборибсан худди қуйиб қўйгандек,
Аскарий кийимларда кетворибди қоматинг.
Хизматингни севгин сен онанг сени суйгандек
Ота-онанг тилаги соғлиғингу омадинг.
Аскарлик ҳар инсоннинг Ватан олдида қарзи,
Юртини қўриқлаш бу — она сутин оқламоқ.
Кўксингни тоғдек тут, ғурурлан, ука, арзир.
Шараф-ку ёмон кўздан тупроғингни сақламоқ.
Ҳар қанақа гений ҳам олим бўлиб туғилмас,
Майли шоир бўлма сен шоирлик бир иқтидор.
Жангчи бўб туғилмаган ўғил ахир ўғилмас,
Юрт ишқи жон-жонингга сутдек сингган ихтиёр.
То душман қарар экан, бизни зимдан кузатиб,
Сен ўтда куймайдиган, сувда чўкмайдиган бўл.
Ҳаққинг йўқ, ухламоққа оёғингни узатиб,
Кўзларингни нуридан ёришсин тунда ҳар йўл.

Анвар ЭШОНОВ.

СОЛДАТЛАР ЮМОРИ

ЭҲТИЁТ ҚИСМ

Ўқиш пайтида ёш солдат автоматни бузиб йиғганида иккита қисм ортиб қолди.

— Оддий аскар Қосимов, нега автоматингизнинг икки қисми ортиб қолди? — деб сўради старшина.

— Бу эҳтиёт қисм учун қолди, ўртоқ старшина, — жавоб берди ёш солдат.

НАЗОРАТЧИ

Офицер назоратчи солдатдан:

— «Жанг майдонида» нималарни кўряпсиз? — деб сўраса:

— Ҳеч нарсани, аммо орқа тарафдан кўчма ошхона келаётганини кўряпман, — деб жавоб берди.

«ЧАВАНДОЗ»

Старшина «от»дан сакрай олмайдиган солдатдан сўради:

— Нега шунча уринсангиз ҳам «от»дан сакрай олмайсиз.

— Мен уни миниб юришга ўрганганман.

ЖАНГОВАР ЙЎЛ

Ўттизинчи йилнинг апрель ойи эди. Оҳангарон воҳаси узра баҳор нафаси эсиб юрибди. Қор тагидан ниш урган майсалар қуёшга интилиб, бўй чўзади. Боғбон қўлига қайчи олиб боғ оралар, деҳқон омоч бўйинтуруқларини экишга тайёрларди.

Шу пайт «Тошкентдан вакил келибди» деган хабарни эшитган ёшу қари Четсув қишлоғига тўплана бошлади. Чопарлар одамларни ана шу ерга чорлар, янги хўжалик қуриш ҳақида гап бўлишини айтишарди. Биров отда, биров эшакда, бошқаси пиёда кела бошлади. Қишлоқ чеккасидаги катта сайхонлик бозорга ўхшаб кетди.

Бир маҳал чор атрофи бинолар билан ўралган қўрғондан бир неча киши чиқиб сайхоннинг ўртасидаги харсанг тош тепасига кўтарилди. Хром этик кийган, мўйловдор бир киши бошидан шапкасини олиб, оломонга қараб қўл кўтарди-да, аста сўз бошлади:

— Шундай қилиб, мусулмонлар, гап битта. Менинг айтганим — марказнинг айтгани. Ҳар бир қишлоқда биттадан колхоз тузамиз. Бу — бирга ишлаш ва бирга яшаш дегани бўлади. Мол-жон ҳам ўртада бўлади. Ҳатто бир колхоз учун умумий кўрпа-тўшак ҳам тиктириш керак.

Ола-ғовур кўтарилди. Теварак-атрофдан «бу майнавозчилик-ку», «шарм-ҳаё деган нарса борми ўзи», «бундан кўра ўлганимиз яхши», «ўша сен айтган колхозга аъзо бўлмаймиз» деган хитоблар эшитила бошлади.

— Бу Саид Икром-ку, — туртди Неъмат Жўраев ёнидаги дўсти Ғуломни.

— Ҳа, ўшанинг ўзи, — тасдиқлади у.

— Қизиқ, нега биз бехабар қолибмиз?

Бу туллак қандай қилиб Шўролар ичига кириб олди экан.

— Олдинроқ ўтайлик-чи, нималарни вайсаркин?

Мўйловдор киши зўр бериб халқни тинчитишга уринар, тарафдан эшитилаётган сўзлар тинмасди.

— Тинч бўлинглар, мусулмонлар! Бу менинг ихтиёрим билан бўлаётган иш эмас, бу — юқоридан берилган топшириқ.

Даврани ёриб, Ғулом Қўқонбоев тош устига чиқди. Ҳамма жим бўлиб қолди.

— Бунинг гапига ишонманглар, у ҳеч қанақа вакил ҳам эмас, —деди Ғулом Қўқонбоев.

Яна ола-ғовур бошланди. Саид Икромнинг тарафдорлари Ғ. Қўқонбоевни гапиртиргани қўймай минбардан тушириб юборишди.

Хуллас, ўша кун халқ нима қилишини билмай, тарқалди.

Н. Жўраев билан маслаҳатлашган Ғ. Қўқонбоев бу хабарни район раҳбарларига етказишга шошилди.

Ўша кеча сайхонга туташган катта ҳовлининг чироғи ўчмади. Меҳмонхонада ўтирганлар кимнингдир келишини интизорлик билан кутишарди.

— Куроллар тахтми? — ниҳоят сўради тўрда ўтирган саллалик орик чол. — Йигитлар неча нафар?

— Қуролдан камчилмиз, тақсир. Йигитларимиз юзга етади. Аммо, сиздан кўпроқ умидвормиз. Пирим, авом олдида мусулмон бандасининг иззат нафсига ҳақорат бўлаётган воқеалар ҳақида ваъз қилсангиз. Зеро, йигитларимиз кўпайса.

— Тузук, бу вазифани адо этамиз. Лекин, мен айтган ишни кимга топширамиз?

— Қўрбошиликни Усмон Қудрат ўғлига юкладик.

— Усмон узунгами?

— Шундай, тақсир.

— Хулқ-атворини тош-торозуга солиб кўрдингларми?

— Ҳаммасини ўйлаб, шундай қарорга келдик.

Шу пайт кимдир эшикдан кириб, Усмон узун келганини хабар қилди.

Лақаби ўзига мос тушган баланд бўйли, орик Усмон кириб келди. У салом бериб, тўрга ўтди. Эшон Усмонга фотиҳа берди. Сўнгра суқсур телпак, зар тўн кийдириб, қўш белбоғ боғлатди.

Қўрбошига энг аввало Ғулом Қўқонбоев билан Неъмат Жўраевни йўқ қилиш лозимлигини уқтирди.

Тонг пайтида қишлоқ аҳли пала-партиш отилган милтиқ овозидан қий-чувлашиб уйғонди. Босмачилар ҳар бир уйни тинтиб, Неъмат Жўраев билан Ғулом Қўқонбоевни ахтаришарди. Аламига чидай олмай қўлга келган нарсани улоқтирар, уйларга ўт қўярди.

Отишма овозини эшитиб уйғонган Неъмат Жўраев тўнни елкасига ташлади-ю, ҳовлига чиқди. Дарвоза ташқарисида уч-тўрт кишининг овозини эшитди. Кимнингдир «тириклайин қўлга ол» дегани қулоғига чалинди. У оғилга кириб отни етаклаб чиқди-ю, боғ эшикдан чиқиб йўлни туппа-тўғри районга солди. Эрта билан Ғ. Қўқонбоевга босмачиларнинг қишлоқни ўраб олганини айтди.

Район партия комитетида кўнгиллилар отрядига Ғ. Қўқонбоевни командир қилиб тайинлашди. Отряд йигитлари от қўйиб қишлоққа етиб келишганда босмачилар Обликдан чиқиб кетишган эди.

Ғ. Қўқонбоев ҳовлисига бош суқди-ю, ҳайратдан лол қолди. Уй эшиклари ланг очиқ. Ҳеч ким йўқ эди. Кимдир унга «Бола-чақангни Усмон қўрбоши ҳайдаб кетди». Агар менга бориб қўшилмаса, хизматимда бўлмаса бола-чақасини эски ўрага солиб тириклайин кўмдириб юбораман» дебди қўрбоши.

Отряд Боқсув қишлоғига етганда босмачилар шу яқинда эканлигини билди. Ғ. Қўқонбоев хотини Зуҳра, беш яшар қизи Зубайда ва уч яшар жияни Жамолни оч, мажолсиз ҳолда бир эски ўрадан тортиб олди.

Босмачилар чекинаётир, отардаги 500 бош қўйни ёндириб кетишибди. Буни кўрган йигитларнинг ғазаби янада ортди.

Усмон қўрбоши ўз изидан қувиб келаётган отряднинг тактикасини яхши биларди. Шунинг учун ҳам ундан қутилиш учун ҳийла қилишга, бироз бўлса-да, куч тўплашга уриниб кўрди. Йўл-йўлакай мажбуран йигитларни сафига қўшиб олди.

Буни сезган Қўқонбоев отрядни икки группага бўлди. Улардан бирига Неъмат Жўраевни командир қилиб тайинлади ва Чотқол бағридан йўлини кесиб чиқишни уқтирди. Ўзи эса Қурама тоғ бағри билан юқорига Оқтовга йўл олди. Қуршовда қолган босмачилар Идрис қишлоғида тор-мор этилди.

Йигитлардан ажраган Усмон узун Ғуломни нишонга олган эди, лекин кимдир орқадан етиб келиб, унинг бўйнига қилич солди. Бу босмачиларга қарши отряд сафида туриб жанг қилган Усмон қўрбошининг жияни Бошман эди. Буни кўрган босмачилар қўл кўтариб таслим бўлишди. Олдинда «Тошкентдан борган вакил» Саид мўйлов қовоғини солиб турарди...

* * *

Бу лавҳа Ғулом Қўқонбоев ҳаётидан бир шингил. Улуғ Октябрь инқилобини шоду хуррамлик билан кутиб олган, биринчилар қатори курашга бел боғлаганлардан эди. Ғ. Қўқонбоев партия топшириғи билан Хоразм, Бухоро, Қашқадарё, Фарғона, Тошкент ва бошқа областларда босмачиларга қарши курашди. Жойларда маҳаллий ҳокимият тузишда иштирок этди.

Партия ва ҳукуматимиз унинг бу хизматларини муносиб тақдирлади. Ғ. Қўқонбоев 1921 йилда Бухоро республикасининг «Жанговар қизил юлдуз» ордени, 1930 йили Ўзбекистон республикасининг «Қизил Байроқ» ордени, кейинчалик уч марта «Қизил Юлдуз», 1945 йили эса юксак Ленин ордени билан тақдирланди.

Оташқалб жангчи, мард ва довюрак Ғулом Қўқонбоевнинг жасорати ҳеч қачон унутилмайди.

А. УБАЙДУЛЛАЕВ.

МАҲАЛЛАДА ЛЕНИН КЕЧАСИ

Октябрь районидаги «Фаол» маҳалла комитети активлари қилаётган ишлар кишини хурсанд этади. Пенсионер Собиржон ака Қосимов бошчилигида активлар кейинги ойларда бир неча марта хашар уюштиришди.

Маҳалланинг шинам клубида медицина темасида савол-жавоб кечаси ўтказилган эди. Яқинда эса бу ерда инсоният генийси Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган кеча бўлди.

Клуб саҳнаси тўридаги пролетариат доҳийси Лениннинг революцион фаолияти ва ҳаётини акс эттирувчи расмлардан ишланган фотостенд киши диққатини ўзига тортади.

Нуроний отахон ва онахонлар, ёшлар «Билим» жамияти аъзоси Х. Кўрикбоевнинг «Ленин — Совет дипломатиясининг асосчиси» деган темадаги лекциясини диққат билан тинглашди.

Сўнгра Охунбобоев номидаги шаҳар маданият уйи бадиий ҳаваскорлари катта концерт қўйиб беришди. Хонанда ва созандалар Ж. Қутлиева, Н. Маллаев, О. Соатов, Х. Холмуҳамедов ва бошқалар куй ва қўшиқлар ижро этишди.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Оққўрғонликлар район марказини янада кўркам ва обод қилиш ниятида тез-тез шанбаликлар уюштириб туришади. Қисқа вақт ичида район комсомол комитети ташаббуси билан 5000 туп гул кўчатлари ва 1000 тупдан ортиқ ниҳол ўтказишди. Суратда: ҳашарчилар Ленин номли ҳиёбондаги гулларни парвариш қилишяпти.

В. Клоков фотоси.

ЯХШИ ФАРЗАНД—ОИЛА БАХТИ

Фарзанд... Шу бир оғиз сўз ҳар бир ота-она қалбига қанчалар яқин ва қанчалар ширин, азиз. Фарзанд ҳаётимизнинг мазмуни, хонадонимизнинг файз-баракати. Фарзанд деганда беихтиёр шоиримиз Ҳамза Ҳакимзоданинг қуйидаги таърифи эсга тушади: «Ота кўзининг зиёси фарзанд, она меҳрининг гиёси фарзанд».

Ҳа, фарзанд кўзимизнинг нури, меҳримизнинг гиёси. Ишдан ҳориб қайтганингизда овунтирадиган, чарчоғингизни тарқатадиган ҳам фарзанд. Ота шу боисдан ўзи киймаганини фарзандига кийдиради, она ўзи емаганини боласига едиради.

Хўш, шундай экан, қайси ота-она ўз фарзандининг беодоб ноқобил бўлиб ўсишини истайди. Албатта, ҳеч ким. Лекин минг бор афсуски, фақат истамасликнинг ўзи фарзанд тарбияси учун кифоя қилмас экан. Халқимизда «Бола бошидан, ўғлон ёшидан» деган ҳикматли нақл бор. Йўқ, бу нақл бежиз айтилган эмас. Бола одамийликка мансуб бўлган дастлабки фазилатларни аввало ота-онасидан, киндик қони тўкилган хонадонидан олади. Боғбон ниҳол экиб, уни ёшлигидан тарбиялайди. Тўғри, серҳосил бўлиб ўсиши учун бутун санъатини ишга солади. Ҳаттоки, меҳрини пайванд қилиб, ўстираётган шу ниҳолнинг вақти-вақти билан ортиқча шох-шаббаларини қайчилаб ҳам туради. Ота билан она ҳам ана шундай боғбон. Тўғри, буни яхши тушунган ота-оналар ўз бўстонларида ўсаётган фарзандларини ёшликдан меҳнатга, садоқатга, ҳалолликка кўниктириб боради. Уларда катталарга ҳурмат, кичикларга шафқатда бўлиш, турмушнинг оғир-енгилликларига кўникиш ҳиссини сингдириб борадилар.

Афсуски, бола тарбиясини керагидан ортиқча севиш, эркалатишдан иборат деб нотўғри талқин қиладиган ота-оналар ҳам ҳаётда учраб туради. Улар фарзанд тарбияси фақат вақтида едириб, вақтида кийинтиришдангина иборат деб тушунадилар. Бундай бўлиши, табиий ҳолдир. Лекин энг муҳими биз фарзандимизни жамият учун ортиқча киши эмас, балки керакли киши қилиб етиштиришимиз зарур.

Таажжубки, баъзи ота-оналар ана шу оддий ҳақиқатни яхши тушуниб етмаганлариданми, ёки зиммаларидаги бурчни бажаришдан қочибми, кўпинча «қўяверинг, ҳали боламиз ёш, ҳозир ўйнаб-куладиган давр. Бизнинг давримизда юриб қолсин, катта бўлса эси кириб йўлини топиб олар», ёки бўлмаса «болани катта қилиш биздан, тарбияси мактабдан. Биз ишда бўлсак, қачонгача унинг орқасидан югуриб юрамиз» деб таъна ҳам қилиб қўйишади.

АХЛОҚ - ОДОБ МАВЗУИДА

Тўғри, бола тарбиясида педагоглар ва комсомол ташкилотларининг таъсир кучи борлигини инкор этмаймиз. Лекин ишни баҳона қилиб, болани майлига ташлаб қўйиш мутлақо ярамайди. Ҳар турли баҳоналар кўзимиз нури, меҳримиз гиёси фарзанд тарбиясига асло ҳалақит бермаслиги керак. Биздан эртанги кунда фарзандимизга арзимаган мулк эмас, балки бахт манбаи меҳнатга, садоқатга, ҳалолликка кўниктириш, катталарга ҳурмат, кичикларга шафқат руҳидаги эгиз тарбиямиз мерос бўлиб қолсин. Акс ҳолда олтиндан қиммат вақтни бой бериб қўйишимиз, бир куни келиб ўқитувчи М. Маҳкамовга ўхшаб фарзанд туфайли панд еб, ерга қараб қолишимиз турган гап.

Маҳкамов Тошкент мактабларидан бирида ўқитувчи бўлиб ишлайди. Унинг ўғли Ғайрат эса 7-синфда ўқийди. Бола мактаб ўқувсичи номига доғ тушириб, безорилик кўчасида пешанаси деворга бориб теккунча «ўйнайди». Бундан ўқитувчи ҳам, ўқувчилар ҳам безор. Кўчада ундан озор тортмаган ёшу қари қолмайди.

Хўш, Маҳкамов фарзанди Ғайратнинг ўқишни тарк этиб, кўча-кўйда дилозорлик қилсин, беодоб хулқи билан ўз шаънига лаънат келтирсин деган умидда ўстирганмиди? Шу умидда кийдириб-ичирганмиди? Бундай дейиш инсофдан эмас, албатта. Бўлмаса касал қаерда? Яна ота-она бурчига қайтамиз. Яна биз такрор айтамизки, ота билан она Ғайратнинг бундай бўлишини асло исташмаган, лекин энг муҳими фарзанднинг юриш-туришидан, бебош, жиловсиз қадамидан кўз-қулоқ бўлиб туришмаган. Хабарлари бўлса ҳам эрта чиқиб, кеч қайтганида уни суриштириш, бу йўлдан қайтариш ўрнига бошидан ўргулиб эркалатишган. Фарзанд тақдирига шундай бепарво қараш суд олдида, жамоатчилик олдида изза тортиш билан якунланди. Чунки ўз майлига ташлаб қўйилган Ғайратнинг қадами жиноят қилишгача бориб етган эди.

Мана, бошқа бир мисол:

Шаҳардаги 20-сон ўрта мактабнинг ўқитувчиси Р. Давидов ўз фарзанди А. Давидов тарбиясига, ана шундай бепарво муносабатда бўлган. Ўғли А. Давидов Тошкент медицина техникумининг 1-курсида ўқийди. Студентлик ниқобига яширинган бу безори милиция ходимлари томонидан бир эмас, бир неча бор огоҳлантирилган, тартибга чақирилган. Афсуски, ҳамон бундан тегишли хулоса чиқариб олгани йўқ.

Аминов Даврон билан Маликов Фотиҳ каби ёшлар Чилонзор районидаги 83-мактабнинг 10-синфида таҳсил олишяпти. Давроннинг отаси Зайниддин Аминов медицина фанлари кандидати, қон қуйиш институтида ишлайди. Фотиҳнинг отаси эса Маликов Латиф Тошкент педагогика институтида ўқитувчилик қилади. Ана шундай катта мартабали оилада «таълим» олаётган ёшлар ахлоқ ва одоби, бузуқ ҳулқ-атвори билан ўз коллективи, тенгдошлари шаънига доғ туширяпти. Улар безорилик, шилқимлик, дилозорлик қилганликлари учун бир неча бор маъмурий жазога тортилишган.

Энди ана шу фарзандларнинг ота-оналарига ҳақли равишда шундай савол беришга тўғри келади. Бирингиз педагог, бирингиз медик. Сиз кундалик иш фаолиятингиз даврида бундай ёшлардан бир нечасига билим негизларини ўргатасиз, таълим-тарбиядан таҳсил ўқийсиз. Хўш, ўз уйингизда жигаргўшангиз ахлоқ-одобига шунчалик бепарволик, совуққонлик билан қараган экансиз, бошқаларга бу ҳақда нимани ўргата олишингиз мумкин? Йўқ, улар бундай ярамас хулқ-атворни мактабларида орттирган эмаслар, албатта. Улар бундай хулқ-атворни фарзанд тарбиясини шунчаки едириб-кийдириш, чўнтагини майда-чўйда харажатлар учун пулга тўлдириб қўйиш деб тушунадиган ота-она бағрида ўрганадилар.

Афсуски, юқоридаги каби ота-оналар ҳали ҳаётнинг мазмунини тушуниб етмаган ўз фарзандларини енгил-елпи турмуш кечиришга, меҳнат билан топилган буюмга шунчаки юзаки қарашга мослаштириб қўядилар. Унинг келажагини эмас, бугунги ҳузур-ҳаловатини ўйлаб, бахтсиз бўлиб қолишини англамайдилар. Фарзанд ўз бахтини ҳалол меҳнатдан, одамларга ва дўстларига садоқат, меҳр-шафқатдан топади. Ҳа, яхши фарзанд ота-она дилига қувонч, кўзига нур, белига дармон бахш этади.

Т. ОРТИҚОВ,
А. ШАЙХОВ.

Халқаро аҳвол

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ ЗАРБАЛАРИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Озодлик армиясининг Куангчи вилоятидаги отрядлари ва вилоят аҳолиси шу ойнинг йигирма куни мобайнида душманнинг 1.110 солдатини сафдан чиқардилар ва асир қилиб олдилар, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги Озодлик агентлиги маълумотларига асосланиб.

Митхо вилоятида Озодлик армиясининг бўлинмалари билан партизанлар апрель ойининг иккинчи ўн кунлигида Америка—Сайгон қўшинларининг 300 дан ортиқ солдатини қириб ташладилар.

ИҒВОГАРЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

ҚОҲИРА. (ТАСС). Исроил Бирлашган Араб Республикасига, Иорданияга ёки Сурияга ҳар куни иғвогарлик мақсадида тажовуз қилиб турибди.

МЕН агентлигининг хабар беришича, 24 апрель маҳаллий вақт билан соат 6 дан 30 минут ўтганда Исроил артиллерияси Миср қўшинларининг Аччиқ кўл жанубидаги позицияларини ўққа тутди. Миср артиллерияси жавоб ўти очди. Отишма сал кам икки соат давом этди. Миср ҳарбий қўмондонлигининг хабар қилишича, Бирлашган Араб Республикасининг қуролли кучлари талафот кўргани йўқ.

АҚШДА ВАН МИН КИТОБИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). АҚШ Коммунистик партиясининг 30 апрель куни Нью-Йоркда очиладиган XIX съезди арафасида бугун — 26 апрелда АҚШ Компартияси Хитой Коммунистик партияси ветерани Ван Миннинг «Канадиен трибюн» газетасида берилган мақоласини алоҳида китобча қилиб чиқарди.

Ван Мин Мао Цзэ-дун ва унинг группасини хитой халқи ва Хитой Коммунистик партиясига қарши жуда оғир жиноятлар қилди. Хитой меҳнаткашлари онгидан марксизм-ленинизмни ўчириб юборишга ва уни антимарксистик ва антиленинча ғоялар билан алмаштиришга интилмоқда, деб айблайди.

Ван Мин Мао Цзэ-дун ва унинг группаси СССР ва бошқа социалистик мамлакатларга нисбатан душманлик, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатидан юз ўгириш сиёсатини ўтказаётганлигини кўрсатиб берган.

Италияда сиёсий вазият кескинлашмоқда

РИМ, 28 апрель. (ТАСС). Кейинги вақтларда Италияда Сиёсий вазият сезиларли даражада кескинлашиб қолди. Янги фашист унсурларнинг иғвогарлик ва террорчилик ишлари ғоят кучайганлиги, шунингдек, ҳукмрон «Сўл марказ» коалицияси учраётган қийинчиликлар ана шу кескинликнинг аломатларидир. Мамлакатнинг бир қанча шаҳарларида, чунончи Рим, Милан, Палермо ва бошқа шаҳарларда фашист корчалонларининг хуружлари юз берди. 26 апрелда Катанида янги фашистлар бир группа коммунистларга ҳужум қилиб, улардан бирини оғир ярадор қилдилар.

Демократик матбуот шу муносабат билан янги фашистларнинг хуружи пайтида полициянинг тутган «Ғалати позицияси»га эътиборни жалб этмоқда.

Маҳаллий сиёсий жамоатчилик ва журналистлар доираси ҳозирги вақтда Италияда энг реакцион, консерватив кучлар ўз ҳаракатини анча активлаштирганлигини таъкидлаб ўтмоқдалар. Бу кучлар меҳнаткашларнинг ўз ҳуқуқи йўлидаги ҳаракатини сўндиришга уринмоқда.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

. ЮГОСЛАВИЯ

Белграддаги Маркс Энгельс майдони ва Революция ҳиёбони.

Танюг — ТАСС фотоси.

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Пекинда уч ярим ҳафта давом этган «ХКП Бутунхитой IX съезди» ёпилди. Информацион ахборотга қараганда, съезд ҳеч қандай конкрет қарор қабул қилгани йўқ. Ахборотнинг ўзидаги гаплар умумий табриклардан иборат қилиб тузилган ва Мао Цзэ-дун билан унинг группаси кўнглига келган ишларни қилаберишга йўл қўйиб беради. Бутун партия билан мамлакат олдига «съездда Мао Цзэ-дун сўзлаган фавқулодда муҳим нутқлар»га амал қилиш вазифаси қўйилади. Лекин бу нутқлар эълон қилинмайди.

Ахборотдан шу нарса кўриниб турибдики, ўн кун мобайнида номзодлар танлаб олинганидан кейин Марказий Комитет 170 аъзо ва 109 кандидатдан иборат қилиб тузилган. Улар орасида Мао Цзэ-дун, Линь Бяо, Чжоу Энь-лай, Кан Шэн ва уларнинг хотинлари, Мао Цзэ-дуннинг куёви, «маданий революция» ишлари билан шуғулланувчи группа деб аталган группанинг аъзолари ва Мао Цзэ-дунга шахсан яқин бўлган, аксарияти ҳарбийлар, шунингдек хунвэйбинларнинг бошлиқлари бўлган кишилар бор.

Янги Марказий Комитет составига ХКПнинг кўпгина таниқли арбоблари, масалан, Лю Шао-ци, Пэн Де-хуай, Дэн Сяо-пин, Ван Мин, Хэ Лун, Чжан Вэнь-тянь, ХКП Марказий Комитети барча собиқ территориал бюроларининг раҳбарлари, вилоят партия комитетларининг собиқ секретарлари, таниқли Хитой дипломатлари киритилмади.

Ахборотдан маълум бўлишича, ҳарбий-бюрократик режимни мустаҳкамлаш иши ҳали тамом бўлган эмас. «Лю Шао-ци йўлини танқид қилишни бундан буён ҳам ривожлантираверишн» аввалгидек биринчи навбатдаги вазифа қилиб қўйилган. Ахборотда «Мао сиёсий кўрсатмаларига зид бўлиб тушувчи оғмачиликлар» хатарли эканлиги таъкидлаб ўтилган. «Зиёлиларни қайта тарбиялаш»ни давом эттириш, «кураш — танқид — ўзгартириш» кампаниясини қатъият билан ўтказиш вазифаси ўртага қўйилган. Шу тариқа партиядаги ва мамлакатдаги репрессиялар ва тозалашлар кучайтирилиши яна бир карра тасдиқлаб берилган.

Армия Мао группасининг асосий таянчи бўлиб қолади. Аввалгидек армия зиммасига «ҳарбий контролни ва ҳарбий-сиёсий таълимни амалга ошириш» вазифаси юкланиши ахборотда тўппа-тўғри айтиб ўтилган. Саноатда ва қишлоқ хўжалигида контрол қилиш вазифалари армия зиммасига топширилган.

ХКПнинг бундан аввалги VIII съезди Хитойда социализмнинг моддий базасини вужудга келтириш йўлларини белгилаган эди. Лекин бу галги съезднинг кун тартибига иқтисодий масалалар киритилмади. Бундан уч йил муқаддам эълон қилинган учинчи беш йиллик план унутиб юборилди. Съезд якунлари тўғрисидаги ахборотда хитой халқининг оғир моддий аҳволини яхшилаш зарурлиги тўғрисида, мамлакатнинг иқтисодий қолоқлигини бартараф этиш йўллари тўғрисида бир оғиз ҳам гап йўқ.

Ахборотнинг халқаро масалаларга доир бўлимидан маълум бўлишича, Мао группаси жаҳон коммунистик ҳаракатидаги кўпорувчилик, бузғунчилик ишларини бундан буён ҳам давом эттиришни ният қилиб олган. Антисоветизм ва халқаро сиёсатдаги авантюризм расмий сиёсат даражасига кўтарилган, ахборотда ҳам, қайта кўриб чиқилган уставда ҳам бу нарса акс эттирилган. Ахборотдаги Совет Иттифоқига ва социалистик ҳамдўстликка қарши, КПСС га ва коммунистик ҳаракатнинг бошқа отрядларига қарши жирканч ҳуружлар Мао группасининг марксизм-ленинизмдан, пролетар интернационализми принципларидан батамом юз ўгирганлигидан далолат беради.

(ТАСС, 25 апрель).

Редактор ўринбосари
Т. РАСУЛОВ.

Спорт

ШУНДАЙ ДАВОМ ЭТАВЕРСИН

Ўтган жума куни «Пахтакор» футболчилари Москвада «Локомотив» командаси билан учрашиб, муҳим икки очкони қўлга киритдилар. Кескин кураш билан ўтган бу мусобақада аввалига майдон эгалари устунлик қилишди. Дарвозабон Любарцевнинг бехато ўйнаши туфайлигина темирйўлчилар узоқ вақтгача ҳисобни очолмадилар. Танаффусга чиқишга бир ярим минут қолганда Красницкий — Мелкумов комбинацияси «Локомотив» дарвозасини ишғол қилиш билан якунланди. Иккинчи бўлимнинг 60-минутида ўзбек футболчилари яна муваффақиятга эришадилар. Бу сафар тўпни Бектошев киритади. Учрашув охирларида томонлар хужумни кучайтиришди. 65 минутда «Локомотив» ўйинчиси Шель, уч минут ўтгач пахтакорчи Красницкий зарбалари мўлжалга борди. Шундай қилиб, «Пахтакор» 3:1 ҳисобида ғалабага эришди.

Шанба ва якшанба кунлари олий лига командалари ўртасида яна бир неча учрашув бўлди. Мана уларнинг натижалари:

БИРИНЧИ ГРУППАДА — «Уралмаш» — «Динамо» (Киев) — 0:0; «Черноморец» — «Заря» — 1:0; «Крилья Советов» — «Нефтчи» — 0:0;

ИККИНЧИ ГРУППАДА — «Шахтёр» — «Қайрат» — 1:0; «Спартак» — «Динамо» (Минск) — 3:0; «Торпедо» (Москва) — «Торпедо» (Кутаиси) — 1:0; «Зенит» — «Динамо» (Тбилиси) — 0:0.

Биринчи группада олти ўйиндан 9 очко олган мамлакат чемпионлари — Киев динамочилари ва 8 очко тўплаган «Нефтчи» футболчилари пешқадамлик қилишмоқда.

Иккинчи группа командаларининг ҳаммаси бештадан ўйин ўтказишди. Ҳозир бу группада турнир жадвали қуйидагича:

Командалар	Ю.	Д.		М.Т.	О.
«Динамо» Тб.	3	2	0	7—2	8
«Спартак»	3	1	1	8—4	7
«Шахтёр»	2	2	1	8—5	6
«Қайрат»	1	3	1	5 4	5
«Зенит»	1	3	1	4—3	5
«Торпедо» Кт.	2	1	2	5—6	5
«Пахтакор»	2	0	3	6—8	4
«Торпедо» М.	1	2	2	3—5	4
«Динамо» Мн.	1	2	2	2—5	4
«Локомотив»	0	2	3	4—10	2

ЖАҲОН ЧЕМПИОНЛИГИ УЧУН

Жаҳон чемпиони Т. Петросян билан шу номга даъвогар Б. Спасский ўртасидаги мусобақанинг олтинчи партиясида томонлар дурангга рози бўлишди. Шундан сўнг ҳисоб Б. Спасский фойдасига 3,5:2,5 бўлиб қолди.

Аёллар ўртасида жаҳон чемпионлиги учун ўтаётган мусобақанинг ярми тугади. Саккиз ўйиндан сўнг Нона Гаприндашвили 5,3 ҳисобида пешқадамлик қилмоқда. Шахматчи аёллар мусобақанинг, қолган учрашувларини Москвада 4 майдан бошлаб давом эттирадилар.

БОКСЧИЛАР ТУРНИРИ

Қорақалпоғистон АССР пойтахтида «Спартак» жамияти республика мусобақалари тугади. Биринчи ўринни Тошкент командаси, иккинчи ўринни Қорақалпоғистон ва учинчи ўринни Сирдарё области вакиллари эгалладилар. Шахсий ҳисобда Шаломов, Ли, Раҳимов, Абдуллаев, Эгамбердиев, Панов, Фоменко (ҳаммаси Тошкентдан), Ким (Бухоро), Бобожонов, Олдошбоев, Канашкин (Нукус) жамияти чимпиони бўлишди.

КОНКУРСДА ҚАТНАШИНГ

СССР Ёзувчилар союзи правлениеси Маданият министрлиги ва мамлакат Ички ишлар министрлиги билан биргаликда совет милициясининг ҳаёти ва фаолияти, тергов аппаратлари, ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасалари, ёнғинга қарши ва идорадан ташқари соқчилик муассасаларининг ҳаёти ва фаолияти ҳақидаги энг яхши адабий бадиий асарларга конкурс эълон қилди.

Конкурс 1969 йил биринчи апрелдан 1970 йил биринчи апрелгача давом этади. Унда етакчи ёзувчилар, журналистлар, драматурглар ва Ички ишлар министрлиги ходимлари қатнашиши мумкин.

Юборилган асарларни баҳолаш учун махсус жюри ташкил қилинди. Унга таниқли адиблар кирган. Улар орасида СССР ёзувчилар союзи правлениесининг секретари С. В. Михалков, «Юридическая литература» нашриётининг бош редактори В. Н. Аверин, драматург А. А. Антопольский ва бошқалар бор. Мукофотлар таъсис этилган.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.35 — **Телеянгиликлар,** 18. 50 — **Мульфильм,** 19.10 — **Тошкент байрам арафасида,** 19.30 — **Адабий театр,** 20.30 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Ўн минут музика,** 20.45 — **Телеянгиликлар,** 21.00 — **«Пропагандист»** тележурнали, 21.35 — **Шу куннинг созандалари — Абдусалом МАЛИКОВ,** 22.45 — **Санъат усталари — Игорь ИЛЬИНСКИЙ.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 30/IV да **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/IV да **Мудҳиш айбнома,** 30/IV да **Шоҳ Эдип** (билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/IV да **Тошболта ошиқ.**

КИНО

Бриллиант қўл — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ака-ука Карамазовлар (3-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ажралишадиган бўлдик — НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Хонимлар ҳаётидан лавҳалар — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Бева ва капитан — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Турнахон — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИНИНГ РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1 май — **УЧИНЧИ ОРЗУ** (кундуз ва кечқурун).
2 май — **ДИЙДОР** (кундуз ва кечқурун)
3 май — **ДИЙДОР** (кундузи),
18 ЁШЛИГИМ (кечқурун).
3 май — **УЧИНЧИ ОРЗУ** (кечқурун).
7 май — **ОДАМЛАР** (премьера).
8 май — **18 ЁШЛИГИМ.**
9 май — **ОДАМЛАР** (кундуз ва кечқурун).
Спектакллар кундуз соат 12 да ва кеч 7 яримда бошланади.

Тошкент ва Сирдарё областлари омонат кассаларида сақланган А—360 омонат счётлари номерларининг умумий суммасига 25°/₀ ли ютуқ чиқди («Тошкент ҳақиқати»нинг 22 апрель сонида чиққан расмий **жадвалга қўшимча).**

8 май кундуз соат 2 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг биология фанлари бўйича илмий советининг кенгашида (К. Маркс кўчаси, 35 уй, 133 аудитория) биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Е. Г. Пучкова: «Астрагал родида хэтодон секциясидаги турларни ўрни» деган темада;

Г. Миралиев: «Ҳашаротларга заҳарли моддалар таъсирини, уларнинг ҳолати ва ташқи муҳит шароитига боғлиқлиги» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университет кутубхонаси (Куйбишев кўчаси, 10-уй) да танишиш мумкин.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА
2 май кундуз соат 3 да СССР биринчилиги учун «А» классининг «НЕФТЯНИК» (Фарғона) — **«ПОЛИТОТДЕЛ»** (Тошкент области) **командалари ўртасида**
ФУТБОЛ

ЭКСПЕРИМЕНТАЛ-МЕХАНИКА ЗАВОДИГА
слесарлар, металл конструкцияларини йиғувчилар, монтажчилар, такелажчилар, газ-электр пайвандчилар, газда қирқувчилар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, А. Қаҳҳор кўчаси, 47-уй (олдинги Заводской кўчаси), кадрлар бўлими (6 автобуснинг Карборунд заводи бекати).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р 01336. ИНДЕКС — 6469. Б — 2269.